

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Voorstel no:	120426/8	Naam portefeuillehouder:	A.A.L.M. Spekschoor
Agendapunt:	8	Naam behandelend ambtenaar:	J.Ditzel
Vergaderdatum	26 april 2012	Telefoon behandelend ambtenaar:	(0575) 75 02 50
Registratie nr	Z10125\RD12-00529	E-mail behandelend ambtenaar:	j.ditzel@bronckhorst.nl
Onderwerp:	Regionale Structuurvisie Achterhoek		

Voorstel

1. in te stemmen met de voorstellen ten aanzien van de ontvangen zienswijzen zoals verwoord in de zienswijzennota;
2. de Regionale Structuurvisie Achterhoek, 'Speerpunten voor het regionale ruimtelijk beleid Achterhoek 2011-2020' **gewijzigd** vast te stellen.

Inleiding

De Achterhoekse gemeenten werken op het vlak van de ruimtelijke ordening samen in een intergemeentelijk overleg ruimtelijke ordening en volkshuisvesting. In maart 2010 hebben de portefeuillehouders ROV afgesproken om een gezamenlijke visie op de ruimtelijke ontwikkeling van de Achterhoek op te stellen. Dit na voorafgaande instemming van de colleges van b en w. Het resultaat van die gezamenlijke visie is vormgegeven in een regionale structuurvisie.

De voorliggende structuurvisie is een actualisatie van de regionale structuurvisie uit 2004. Er is gekozen voor een actualisatie, omdat er zich een aantal relevante en ingrijpende economische en maatschappelijke ontwikkelingen voordoet, zoals:

- energietransitie en het inspelen op de gevolgen van de klimaatveranderingen;
- bevolkingsverandering, krimp, vergrijzing en ontgroening;
- de veranderingen in de landbouw en het landelijk gebied;
- positionering van de Achterhoek in (inter)nationaal perspectief.

Deze ontwikkelingen zullen gevolgen hebben voor de manier waarop er nu gewoond, geleefd en gewerkt wordt in de Achterhoek. Ze hebben ook invloed op de wijze waarop geld verdiend wordt in de regio. Wijzigingen hierin kunnen ruimtelijke consequenties hebben. De geactualiseerde visie wil richting geven aan het regionaal ruimtelijk beleid om de transitieopgaven op juiste wijze te kunnen faciliteren. Dit door belangrijke ruimtelijke thema's te agenderen en hierop afstemming tussen gemeenten te zoeken, met als doel om ook in de toekomst te kunnen spreken van een vitale, regionale economie en een zeer prettige omgeving om in te wonen en te recreëren.

In dit traject is qua procedure, maar ook inhoudelijk gelijk opgetrokken met het traject voor de provinciale Regioverkenningen en de regionale Agenda 2020.

Nieuw aan deze visie is dat het geen blauwdruk levert hoe het allemaal zou moeten.

We worden geconfronteerd met onzekerheden door trendbreuken. De belangrijkste vormt de demografische ontwikkeling. Ook de aanpak wordt een andere dan we gewend waren, met een andere rol voor de overheid. In de Achterhoek doen we dat met de 3 O's¹ binnen Agenda 2020.

Uitgangspunt in de visie wordt het 'ja, mits'- principe. Met het ruimtelijk beleid ontwikkelingen niet in de weg zitten, maar ze wel begeleiden. Ruimtelijke kwaliteit staat daarbij voorop. Maatwerk, met respect voor het landschap.

Om die reden zijn er ook geen uitgebreide inhoudelijke en getalsmatige studies verricht, hebben geen ontwerpessies plaatsgevonden en is geen integrale, allesomvattende plankaart gemaakt.

Geagendeerd zijn die onderwerpen die belangrijk zijn, ruimtelijke impact hebben en waar we regionaal afstemming in willen bereiken. Echter, het is van belang flexibel te blijven, want ruimtelijk beleid moet faciliterend zijn; 'ruimte bieden om kansen te pakken'.

Samenvattend:

- De visie faciliteert de activiteiten uit de Agenda 2020 van de Regio Achterhoek;
- De visie beoogt proactief in te spelen op de komende provinciale structuurvisie (voormalig Streekplan);
- De visie gaat meer over het houdingsaspect en geeft geen ruimtelijk eindbeeld; Termen als 'ruimtelijke kwaliteit' moeten ook in dat licht worden gezien.
- Uitwerking is aan de (gezamenlijke) gemeenten. De visie geeft daarvoor geen strikte beperkingen;
- Ruimtelijk wordt niet het 'nee, tenzij...' maar het 'ja, mits'-principe leidend;
- Structuurvisie of beleidsregels, dit maakt met de nu voorliggende versie voor de binding geen verschil; wezenlijk is het motto dat ook van toepassing is verklaard op de regionale woonvisie: **'Alleen ga je sneller, samen kom je verder'**.

Interne/externe communicatie

De conceptvisie is op 21 september 2011 in Doetinchem gepresenteerd aan een brede vertegenwoordiging vanuit het maatschappelijk middenveld. Bij die bijeenkomst waren ook de provincie (o.a. projectleider nieuwe provinciale structuurvisie) en Rijk, in de persoon van de plv. directeur generaal van het Ministerie van Infrastructuur en milieu, aanwezig. In de vorm van workshops zijn partijen actief betrokken bij de aanscherping van de visie.

Op 30 november is de ontwerpvisie gepresenteerd aan de gemeenteraden.

Tijdens beide bijeenkomsten is de visie in principe positief ontvangen.

Van 13 januari tot 23 februari 2012 heeft de ontwerp-structuurvisie voor een ieder ter inzage gelegen met de mogelijkheid zienswijzen naar voren te brengen. Van die mogelijkheid is door in totaal 14 personen/instellingen gebruik gemaakt.

Beoogd effect

- Draagvlak bij diverse overheden (waterschap, provincie en Rijk) en (maatschappelijke) organisaties voor het regionaal ruimtelijk beleid van de Achterhoek.
- Inbreng (proactief) als regiogemeenten in komende structuurvisie(s) van hogere overheden.

¹ Overheid, maatschappelijke organisaties en ondernemers

- Ruimtelijk kader voor uitvoering/faciliteren van (lokaal) ruimtelijk beleid, zoals gemeentelijke structuurvisies.
- Behoud van ruimtelijke kwaliteiten van de Achterhoek en daarbinnen ruimte bieden voor diverse activiteiten op het gebied van wonen, werken, recreatie en infrastructuur.

Inhoud van de regionale structuurvisie Achterhoek 2011-2020

1. De Achterhoek; samenwerken aan een uitdagende toekomst

De Achterhoek is een moderne, vitale regio met een degelijke economische basis. Ook de Achterhoek ondervindt op dit moment de gevolgen van de economische crisis. Bijzondere ontwikkelingen zijn de bevolkingsontwikkeling (ontgroening, vergrijzing en krimp) en de transitie van het platteland. Stuk voor stuk ingrijpende processen die gevolgen hebben voor de sociale samenhang, de kwaliteit van het landschap en de economische kracht. Behalve bedreigingen zijn er ook kansen die deze ontwikkelingen met zich meebrengen, bijvoorbeeld op het gebied van innovatie en duurzaamheid. Door onderling samen te werken, vergroten wij de kans op een gezonde regio.

Voorbeelden van diverse ruimtelijk relevante beleidstrajecten:

- Volkshuisvesting, waarbij ingrijpende afspraken gemaakt zijn voor de geplande en de (kwaliteit van de) bestaande woningvoorraad. Er vindt een bijstelling van de planvoorraad plaats van ca 14.000 naar 5.900 woningen. Met de provincie blijven wij in gesprek over maatregelen om de woningmarkt vlot te trekken;
- Bedrijfsvestigingen, de Achterhoek ontwikkelt drie regionale bedrijventerreinen en werkt aan de herontwikkeling van bestaande terreinen. De provincie speelt hierbij een belangrijke rol;
- Functieveranderingsbeleid: de regio Achterhoek heeft in samenwerking met de provincie een regionale nota over functieveranderingsbeleid opgesteld als uitwerking van het Streekplan 2005: 'Functies zoeken plaatsen zoeken functies. Ook bij de evaluatie en aanpassing van dit beleid wordt weer regionaal samengewerkt.

2. De Achterhoek, centraal in een stedelijk netwerk

Voor de economische vitaliteit van de regio is en blijft bereikbaarheid een heel belangrijk onderwerp. Het gaat daarbij primair om bereikbaarheid in reistijd zowel over het spoor als over de weg of digitaal. De Achterhoek maakt deel uit van een groter geheel, waarbij grenzen steeds meer vervagen. De regio moet aangehaakt zijn op de netwerken op nationale en internationale schaal. De maakindustrie kent een aantal bedrijven die nichemarkten op wereldschaal bedienen. Die wereldmarkt is o.a. via de stedelijke knooppunten om ons heen bereikbaar.

De Achterhoekse gemeenten denken in knooppunten en netwerken. De Achterhoek heeft veel relaties met de Duitse grensregio, de Stadsregio Arnhem/Nijmegen en Twente. De strategische ligging biedt kansen voor de Achterhoek o.a.: als aantrekkelijk woon- en werkgebied, als recreatief inloopgebied, door de nabijheid van onderwijs- en zorgvoorzieningen van hoge kwaliteit, door het aansluiten bij de economische en kennisontwikkeling. De ontwikkelde kennis vindt toepassing in de industrie in de Achterhoek. Het is belangrijk dat de Achterhoek goed is aangesloten op de omliggende stedelijke netwerken, zowel in Nederland als in Duitsland. De aanwezigheid van daarbij passende infrastructuur is van levensbelang. Verdubbeling van het spoor Arnhem-Winterswijk, doortrekking van de A15 en verbetering van de A18/N18 (maar ook de doorstroming op de A12) blijven speerpunten om de bereikbaarheid en mobiliteit van de regio Achterhoek te versterken.

De kwaliteit van het knooppunt Doetinchem is hierin cruciaal zowel voor de aansluiting op bovenregionale netwerken als de interne verbindingen.

Voor de leefbaarheid en vitaliteit van de Achterhoek zijn de interne verbindingen van belang. De lokaalregionale knelpunten vragen om een oplossing, die gevonden moet

worden samen met de provincie. Goede aansluitingen en efficiënt openbaar vervoer zijn onmisbaar.

3. Economisch perspectief in een bijzonder landschap

De landbouw speelt een belangrijke rol in de vorming van het Achterhoekse landschap. Het is de belangrijkste economische sector in het buitengebied en zorgt voor het beheer van het waardevolle landschap. Er komen grote veranderingen aan voor de sector. Door milieuregelgeving, wijziging van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid vanuit Europa en meer economisch gedreven autonome ontwikkelingen, zullen veel bedrijven verdwijnen. Bedrijven die doorgaan worden veel grootschaliger of verbreden hun activiteiten met andere economische functies. Naast landbouw zijn recreatie en toerisme functies die in de Achterhoek steeds meer een stempel drukken op het buitengebied. Zij dragen in steeds grotere mate bij aan een economisch vitaal platteland. Bijvoorbeeld door de koppeling van de agrarische sector en recreatie en toerisme: agro-toerisme.

De Achterhoek kiest voor het behoud van haar karakteristieke kleinschalige landschap maar ook voor de ondersteuning van de landbouwsector. Voor de grondgebonden landbouw is kavelruil nodig om vitale bedrijven mogelijk te maken. Daarbij dienen we de kernkwaliteiten van natuur en landschap te behouden en te ontwikkelen of te vernieuwen. Voor de intensieve veeteelt betekent dit het bieden van ruimte voor bestaande bedrijven en sterlocaties in verwevingsgebieden, ook buiten de LOG's. Het gaat om een goede balans tussen bestaande en nieuwe kwaliteiten.

4. De Achterhoek duurzaam

De Achterhoek is van oudsher economisch sterk in de maakindustrie en de landbouw. Er is sprake van vakmanschap en innovatie in de toepassing van nieuwe technieken. De kansen voor verdere innovatie worden zowel voor de maakindustrie als de landbouw gezien in verduurzaming van productieprocessen en energievoorziening.

De Achterhoek kiest nadrukkelijk voor een bijdrage aan duurzame energietransitie. Wij zetten in op een klimaat- en energieneutrale 'groene' Achterhoek met een uitgekende hernieuwbare energiemix, waarbij biomassa zeer kansrijk lijkt. Opwekking, transport en gebruik van energie dienen in de Achterhoek meer dan voorheen gericht te zijn op duurzame bronnen, methoden en technieken. De Achterhoek heeft ambities om tot een 50% reductie van CO₂ uitstoot in 2020 te komen en uiteindelijk tot een 100% duurzame energieopwekking. Dit is neergelegd in 'Het akkoord van Groenlo'.

De Achterhoek maakt daarbij de keuze voor biogas en zonne-energie. Warmte-koude-opslag wordt waar mogelijk toegepast en mogelijk dat water nog een rol kan spelen in de energievoorziening. Niet iedere gemeente in de Achterhoek is geschikt voor grootschalige winning van windenergie (zowel qua economische rendabiliteit als landschappelijke inpassing). De Achterhoek werkt op dit moment concreet aan meerdere initiatieven voor biogasinstallaties (A-18 Bedrijventerrein, Berkelland, Bronckhorst, etc). Er wordt gewerkt aan een Achterhoekse Energiemaatschappij (AGEM). Er wordt hierbij al nauw samengewerkt met de provincie. Voorts gaat de Achterhoek een netwerk van harde infrastructuur aanleggen om productie en afnemers van biogas aan elkaar te koppelen.

Argumenten

1.1 De zienswijzen leiden niet tot aanpassing van de structuurvisie

De zienswijzen zijn samengevat en van een reactie voorzien in de bij dit voorstel gevoegde zienswijzennota.

2.1 Regionale samenwerking en afstemming in de ruimtelijke ordening is essentieel

Gelet op de op de regio afkomende ontwikkelingen wordt het belang van het samen optrekken, als gezamenlijke overheden, met burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties, steeds duidelijker.

Samen optrekken is wezenlijk voor de toekomst van de Achterhoek. Ook hier geldt het motto van de regionale woonvisie, een oud Afrikaans spreekwoord: "Alleen ga je sneller, samen kom je verder". Geen onderlinge concurrentie tussen-, maar als gemeenten een op elkaar afgestemd en aanvullend ruimtelijk beleid voeren.

De visie sluit naadloos aan op de Agenda 2020 en beoogt de speerpunten ruimtelijke te faciliteren

2.2. De keuze voor een structuurvisie bevestigt de status en versterkt de externe werking

De Wet ruimtelijke ordening biedt de mogelijkheid voor het opstellen van een intergemeentelijk structuurvisie. Deze intergemeentelijke structuurvisie bindt in dit geval de gemeenten. Maar dit zou niet anders zijn bij gezamenlijk vastgestelde beleidsregels. De inhoud van de visie is er evenwel niet direct een die de gemeenten aan banden legt, integendeel.

De voorliggende regionale structuurvisie voldoet aan de eisen die hieraan worden gesteld via de Wet ruimtelijke ordening.

2.3 De ruimtelijke regionale agenda wordt hiermee gedefinieerd, de concrete keuses en de afstemming kunnen daarmee nadere uitwerking vinden

In hoofdstuk 4 is een opzet voor de regionale afstemming gegeven en een planning opgenomen voor het uitwerkingsprogramma. Daarin worden concrete keuzes gemaakt. Transitie van het landelijk gebied, energietransitie, profilering van de Achterhoek in relatie tot de omliggende stedelijke netwerken (ook in Duitsland) staan voor 2012 op het programma, maar de start wordt gemaakt met een demografische effectrapportage en een visie op de regionale spreiding van de voorzieningen en de onderlinge samenhang van dorpen.

2.4. Ambtshalve aanpassing

In bijlage 5, in de toelichting op landschapstypes wordt ook ingegaan op o.a. functieverandering naar wonen. Hoewel het hier gaat om tekst 'avant la lettre' wat betreft het regionaal functieveranderingsbeleid (Functies zoeken plaatsen zoeken functies), moet hier een nuancering worden aangebracht inhoudend dat door regionale woonvisie de mogelijkheden per gemeente om actief invulling te geven aan met name de woningbouwmogelijkheden, beperkt zijn. Op dit onderdeel dus een kleine ambtshalve aanpassing, in de vorm van een opmerking in de betreffende bijlage.

Kantttekeningen

2.1 Bestaande Regionale Structuur Visie

Als de nieuwe visie niet wordt vastgesteld blijft de geldende – niet op de actualiteit inspelende visie uit 2004 – van kracht en wordt een belangrijk moment gemist om aan de voorkant in te spelen op de komende provinciale structuurvisie.

2.2 Samenwerking

De kracht zit in een gezamenlijke, dat wil zeggen door alle gemeenteraden² vastgestelde, structuurvisie. Mede daardoor is er ook één inspraakronde en zienswijzennota nodig, waardoor efficiënt met menskracht en middelen is omgegaan.

2.3 Plicht tot opstellen van een milieueffectrapportage (MER-rapport)

In sommige gevallen is het nodig een MER-rapport op te stellen bij een structuurvisie. De thans voorliggende structuurvisie geeft daarvoor nog onvoldoende (concrete) keuzes. Dit kan bij uitvoering/doorwerking van de structuurvisie wel een rol gaan spelen.

Kosten, baten en dekking

Het opstellen van de ontwerpvisie heeft grotendeels plaatsgevonden in eigen beheer en binnen een beperkt daarvoor door de gemeenten beschikbaar gesteld budget.

Voor het uitvoeringsprogramma wordt, in overleg met de Regio Achterhoek (afstemming met werkzaamheden voortvloeiend uit de Agenda 2020) nog een nadere kostenraming gemaakt. Daar komen we in een later stadium bij u op terug. Ook hier blijft het uitgangspunt om de kosten te beperken door zoveel mogelijk in eigen beheer uit te voeren.

Uitvoering

Het besluit van de acht gemeenteraden en de vastgestelde visie wordt gepubliceerd en zo spoedig mogelijk ter inzage gelegd. Zij die een zienswijze hebben ingediend worden gelijktijdig geïnformeerd. Tegen het vastgestelde besluit staan geen bezwaar- of beroepsmogelijkheden open.

Evaluatie

Een evaluatie vindt doorlopend plaats aan de hand van het uitvoeringsprogramma. De voortgang monitoren we en maken we op gezette tijden aan de gemeenteraden inzichtelijk.

Hengelo Gld., 20 maart 2012,
Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

- ontwerp-besluit

Ter inzage in de leeskamer:

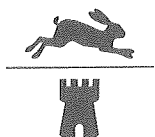
- ontwerp Regionale Structuurvisie Achterhoek;
- de 14 zienswijzen ;
- de zienswijzennota.

Beslissing raadsvergadering d.d. 26 april 2012

Met 14 stemmen voor (VVD en CDA) en 9 stemmen tegen (PvdA, GL, D66 en GBB) wordt het voorstel aangenomen.

² Montferland zal de regionale structuurvisie niet vaststellen, maar onderschrijven. De Wro-taak ligt voor Montferland formeel bij de Stadsregio. Om die reden kunnen ze het formeel niet officieel vaststellen. Onderschrijven is in die situatie, wat betreft de portefeuillehouders, voldoende en sluit aan bij de intentie die we er mee hadden toen we begonnen.

gemeente Bronckhorst

Raadsbesluit

Behorende bij raadsvoorstel met nummer: 120426/8

De raad van de gemeente Bronckhorst;

gelezen het voorstel van het college van b en w van 20 maart 2012;

gelet op de bespreking van de gecombineerde raadscommissie Beleidsontwikkeling en Evaluatie en controle van 13 april 2012;

gelet op de bepalingen in de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

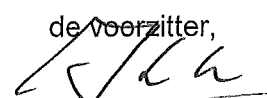
1. in te stemmen met de voorstellen ten aanzien van de ontvangen zienswijzen zoals verwoord in de zienswijzennota;
2. de regionale structuurvisie **gewijzigd**¹ vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Bronckhorst in zijn openbare vergadering van 26 april 2012,

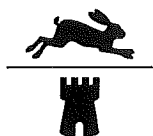
de griffier,

G.J. Mugge

de voorzitter,

H.A.J. Aalderink

¹ Gewijzigde vaststelling, uitsluitend als gevolg van voorgestelde ambtshalve aanpassing

gemeente Bronckhorst

8-1

Amendement

Voorstel no.: 120426/8

Agendapunt: 8

Onderwerp: Regionale structuurvisie Achterhoek

De gemeenteraad van Bronckhorst, in vergadering bijeen op 26 april 2012, overwegende dat:

- Het zinvol is dat er een regionale structuurvisie is opgesteld;
- het belangrijk is dat de uitwerking van de regionale structuurvisie op lokaal niveau plaatsvindt;
- er voldoende autonomie moet zijn om als gemeente zelfstandig uitwerking te geven aan de uitgangspunten van de regionale structuurvisie;
- het niet nodig is om de regionale structuurvisie door de gezamenlijke gemeenten verder uit te laten werken;
- er nog meer gemeenten zijn waar ruimtelijke relaties mee zijn, w.o. Lochem en Zutphen

besluit:

Aan het raadsbesluit toe te voegen:

3. Hoofdstuk 4.3 van de Regionale structuurvisie alleen ter kennis te nemen.
4. De uitwerking van de regionale structuurvisie op lokaal niveau ter hand te nemen.

Hengelo Gld., 22 april 2012
fractie GroenLinks

Beslissing raadsvergadering d.d. 26 april 2012

Met 9 stemmen voor (PvdA, GL, D66 en GBB) 14 stemmen tegen (VVD en CDA) wordt het amendement verworpen.

9/3/12
R

**Nota van zienswijzen behorende bij de Structuurvisie nieuwe stijl Regio Achterhoek.
Speerpunten voor het regionale ruimtelijke beleid Achterhoek 2011-2020.**

Inhoudsopgave

Inleiding	blz. 3
Overzicht ingediende zienswijzen	blz. 4
Beantwoording zienswijzen	blz. 5 -13
Bijlage: Resultaten bijeenkomst/workshops 21september 2011	blz. 14 - 20

Inleiding

Concept-structuurvisie.

Het concept van de visie is op 21 september 2011 in het gemeentehuis te Doetinchem gepresenteerd aan een brede vertegenwoordiging vanuit het maatschappelijk middenveld. Ook provincie en Rijk waren hierbij aanwezig. In de vorm van workshops zijn partijen actief betrokken bij de aanscherping van de visie. Een samenvatting van de resultaten in de diverse workshops en de plenaire afronding is als bijlage 1 bij deze zienswijzennota opgenomen.

De inbreng heeft op onderdelen geleid tot aanscherping van de visie. Veel komt evenwel eerst aan de orde in het vervolg, bij de uitvoering.

Ontwerp-structuurvisie

De ontwerp structuurvisie heeft van vrijdag 13 januari tot en met donderdag 23 februari 2012 voor een ieder ter inzage gelegen met de mogelijkheid zienswijzen naar voren te brengen.

De visie is geplaatst op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl en heeft in analoge vorm ter visie gelegen bij elk van de deelnemende gemeenten. De ter inzagelegging is vooraf gepubliceerd in de Staatscourant en op de in elk van de gemeenten gebruikelijke wijze. Van de mogelijkheid om zienswijzen naar voren te brengen is door in totaal 14 personen/instanties gebruik gemaakt.

Alle 14 de zienswijzen zijn tijdig ingediend.

Overzicht ingediende zienswijzen

- 1. Regio Stedendriehoek, Postbus 5000, 7400 GC DEVENTER**
- 2. Gemeente Zevenaar, Postbus 10, 6990 AA ZEVENAAR**
- 3. Provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM**
- 4. NV Nederlandse Gasunie, Postbus 19, 9700 MA GRONINGEN**
- 5. Stichting Natuur en Milieu Aalten, Bilderdijkstraat 7, 7121 VK AALTEN**
- 6. G.B.J. Meijer en C.P. Penders, Acacialaan 9, NETTERDEN**
- 7. Gelderse Natuur en Milieufederatie, Jansbuiteningel 14, 6811 AB ARNHEM**
- 8. Milieuwerkgroep de Oude IJsselstreek, Peppelenlaan 11, 7001 CM DOETINCHEM**
- 9. Stichting Leefbaar Halle-Heide, Kuiperstraat 9, 7025 CK HALLE**
- 10. LTO-Noord, Postbus 240, 8000 AE ZWOLLE**
- 11. Comité 'Geen windmolens in Miste en Corle', Meenkmolenweg 12, 7119 AH
WINTERSWIJK**
- 12. Stichting Tegenwind(molens) Netterden, Netterdensestraat 12, 7077 AB NETTERDEN**
- 13. VNO/NCW, Postbus 10475, 7301 GL APELDOORN**
- 14. Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148, 7000 AC DOETINCHEM**

Beantwoording van de zienswijzen

1. Regio Stedendriehoek

Samenvatting

Er wordt waardering uitgesproken over het ontwerp van de visie. De regio Stedendriehoek herkent zich in de maatschappelijke ontwikkelingen en de veranderende rol van de overheid. De regio ziet kansen voor samenwerking op het gebied van (fysieke) aansluiting op omliggende stedelijke netwerken.

Reactie

Overeenkomstig bijlage 3 van de visie blijft de inzet voor goede infrastructurele maatregelen in de regio voorop staan. E.e.a. is ook weergegeven op de visiekaart. Van het gedane aanbod om gezamenlijk op te trekken, maken wij graag gebruik. Dit geldt ook voor het oplossen van het vraagstuk om na te gaan op welke wijze de regio's elkaar kunnen versterken.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

2. Gemeente Zevenaar.

Samenvatting

De gemeente Zevenaar vindt het een goede werkwijze om het bestaande beleid telkens te herijken. Zij is geïnteresseerd in de uitwerkingen van de verschillende ruimtelijke onderwerpen en de daarbij te maken keuzes. Gevraagd wordt om de kernen Zevenaar en Duiven toe te voegen aan de visiekaart.

Reactie

De gemeente Zevenaar wordt betrokken bij de verdere uitwerkingen voor zover deze van belang zijn voor de gemeente. Zevenaar en Duiven maken onderdeel uit van de stadsregio Arnhem-Nijmegen. Deze is als zodanig genoemd. Het is daardoor niet strikt noodzakelijk al de kernen afzonderlijk op de kaart aan te duiden. De kaart is begrensd op de regio Achterhoek.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

3. Provincie Gelderland

Samenvatting

Er wordt vastgesteld dat bij de totstandkoming van de regionale structuurvisie ambtelijk goed en constructief overleg heeft plaatsgevonden met de provincie Gelderland. Gedeputeerde Verdaas heeft enthousiast gereageerd op de structuurvisie, onder andere omdat de opzet van de visie goed past in het denken van het provinciebestuur over de nog op te stellen provinciale structuurvisie.

De regionale structuurvisie biedt als procesdocument voldoende ruimte voor inbreng van derden. Dat geldt ook voor de provinciale structuurvisie in wording. Het is daarom logisch dat de Achterhoek met deze nieuwe structuurvisie en een nog nader te bepalen andere (meer

verstedelijkte) regio, voorop gaat lopen in het traject van de provinciale structuurvisie.

Inhoudelijk geeft de 'Regionale Structuurvisie Achterhoek' blijk van een brede blik op de samenhangende herstructureringsopgaven die op de regio afkomen en loopt één op één in de pas met het regiocontract. In de regionale structuurvisie is met name aandacht voor de specifieke ruimtelijke en culturele kenmerken en kwaliteiten van de Achterhoek, een aantal speerpunten, die ook door de provincie worden onderkend.

In de regionale structuurvisie zijn diverse onderwerpen genoemd, waarop de provincie graag wil inspelen. Ze stelt voor om deze onderwerpen gezamenlijk nader te onderzoeken en indien dat zinvol blijkt ook gezamenlijk verder op te pakken.

Reactie

De positieve samenwerking met de provincie in het kader van dit traject wordt onderschreven.

De regionale structuurvisie Achterhoek is de ruimtelijke vertaling van de 'Agenda 2020'. Daarmee zijn de regionale structuurvisie en straks ook de provinciale structuurvisie belangrijke bouwstenen voor het uitvoeren van de 'Agenda 2020' en het daarbij behorende Regiocontract.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de Regionale structuurvisie Achterhoek.

4. N.V. Nederlandse Gasunie

Samenvatting

De Gasunie stelt dat gastransportleidingen en toebehoren als een planologisch relevant gegeven dienen te worden aangemerkt. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van aardgastransportleidingen dienen de externe veiligheidsaspecten te worden betrokken.

Reactie

Deze regionale structuurvisie geeft slechts in hoofdlijnen de speerpunten van het regionale beleid ten aanzien van de ruimtelijke ordening weer. Op zich maakt deze visie geen directe ontwikkelingen mogelijk. Op het moment dat dit aan de orde is, worden de externe veiligheidsaspecten bij aardgastransportleidingen in ogenschouw genomen. Dit speelt zich dan met name op gemeentelijk niveau af, wanneer er concrete projecten aan de orde zijn.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

5. Stichting Natuur en Milieu Aalten

Samenvatting

Een belangrijk deel van de zienswijze gaat in op (de waardering van) het landschap en de rol van de landbouw daarin, onder meer als gevolg van de schaalvergroting. Er wordt gevraagd juiste keuzes te maken voor de externe relaties en verbindingen. Ook duurzame energie komt aan de orde. Verder worden vraagtekens gesteld bij de regionale afstemming.

Reactie

De ontwikkeling van het landschap is een autonoom proces dat al jaren speelt en ook de komende jaren een vervolg krijgt. De tijd blijft niet stil staan. De wijzigingen die in het landelijk gebied inderdaad hebben plaats gevonden, zijn lang niet altijd negatief. Er zijn goede voorbeelden van processen en projecten waarbij het landschap nadrukkelijk is versterkt door menselijk handelen. In de regionale structuurvisie wordt met name het signaal gegeven dat het landschap nog steeds een wezenlijk DNA van de Achterhoek is/blijft en dat daarmee dus zorgvuldig en bewust dient te worden omgegaan. In die zin hebben wij de opmerkingen van de Stichting Natuur en Milieu opgevat.

In dat landschap is nog steeds plaats voor de landbouw, ook al wordt die in de komende jaren grootschaliger. De suggestie tot clustering van de intensieve veehouderij op bedrijventerreinen nemen wij niet over. Voor de problematiek waarop wordt gedomd, is de Reconstructiewet destijds in het leven geroepen, waaraan de afzonderlijke gemeenten uitvoering geven.

Wij zetten in op het verbeteren van de externe relaties en fysieke verbindingen. Het is een speerpunt van beleid, maar de uiteindelijke keuzes (zoals een A of N18) worden niet in deze visie gemaakt.

Wij zetten in op duurzame energie; met name op het gebied van zonne-energie zien wij kansen. Wij willen daarvoor niet alleen de daken op de bedrijfspanden op de bedrijventerreinen benutten. Ook anderszins zien wij wel degelijk mogelijkheden.

De nieuwe kansen voor windenergie schatten wij voor de komende periode niet in elke gemeente even groot. De realisatie daarvan wordt in ieder geval niet door de overheid uitgevoerd. De suggestie voor energieteelt nemen wij mee bij de uitwerking van de visie.

Juist in deze regio vindt er op velerlei gebied afstemming plaats, onder meer op het gebied van de woningbouw, de bedrijventerreinen, verkeer en vervoer, milieu en landschap. Zo zijn op het gebied van woningbouw en uitgifte van grond voor bedrijventerreinen concrete kwantitatieve en kwalitatieve afspraken gemaakt tussen de diverse gemeenten, provincie (en woningbouwcorporaties). Het is de bedoeling dat de onderlinge gemeenten elkaar versterken door deze samenwerking.

Op het gebied van de waterhuishouding is er een nauwe relatie met het waterschap Rijn en IJssel (zie de reactie op de zienswijze van het Waterschap).

Voor het overige verwijzen wij naar de gegeven reactie bij nummer 7 en nummer 8.

Conclusie.

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

6. De heer G.B.J. Meijer en mevrouw C.P. Penders.

Samenvatting

De zienswijze is met name gericht op het voorkomen van verdere ontwikkeling van windenergie nabij Netterden. Met het oog daarop wordt o.a. bepleit om de energiekansenkaart te corrigeren of te schrappen en om diverse aanvullende bepalingen en waarborgen op te nemen.

Reactie:

De regionale structuurvisie laat het geldende streekplan – waarin de omgeving van Netterden overigens als zoekgebied voor windenergie is aangewezen - onverlet en kan daaraan juridisch gezien geen afbreuk doen. Evenmin ontnemt ze werking aan de geldende wet- en regelgeving. Dat betekent dat ze bijvoorbeeld geenszins af doet aan milieuregelgeving en overige normen en ook niet aan het gegeven dat planologische ontwikkelingen regeling een grondslag vinden in het bestemmingsplan. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat in de Structuurvisie van de gemeente Oude IJsselstreek ten aanzien van windenergie o.a. het volgende is opgenomen: “ De zoekgebieden voor windenergie uit het vigerende Streekplan Gelderland 2005 worden voorlopig aangehouden, waarbij de zoekgebieden bij Netterden maximaal benut moeten worden voor windenergie. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de ruimtelijke impact die de hoge masten en draaiende rotors op de omgeving hebben. Inpassing in het landschap is hierdoor moeilijk “.

In tegenstelling tot hetgeen in de zienswijze wordt gesteld geeft de ontwerp- Regionale structuurvisie geen specifieke locaties aan voor de realisering van duurzame energie , (windenergie inbegrepen) of locaties voor één van de overige regionale speerpunten. Zoals in de aanhef van hoofdstuk 3 verwoordt, is de visiekaart een kaart zonder zoekgebieden, grote ruimtelijke ontwikkelingen of gebaren. Het ruimtelijk beleid is gericht op faciliteren van ruimtelijke

ontwikkelingen binnen de 'ja, mits' benadering, zonder aantasting van de gewenste kwaliteiten.

Conclusie:

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

7. GMF

Samenvatting

De regio moet sterk inzetten op het versterken van ruimtelijke kwaliteit. Het is gewenst in het ruimtelijk beleid extra rekening te houden met de groeisectoren 'zorg' en 'toerisme'.

Versterken van de landschappelijke kwaliteit is essentieel. Nu er onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor substantiële ondersteuning van landschapsontwikkeling, dient versterking van de landschappelijke kwaliteit een keihard kader te zijn bij het 'ja, mits'-beleid.

Gemist wordt een goede analyse van de versnelde krimp van de beroepsbevolking en de mogelijke ruimtelijke consequenties hiervan. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot afname van pendelstromen, waardoor mogelijk de noodzaak van aanpassing van (weg)infrastructuur geringer wordt.

Aandacht wordt gevraagd voor energieteelt bij energietransitie. Dit kan leiden tot versterking van de landschappelijke kwaliteit.

Ook wordt expliciet aandacht gevraagd voor klimaatadaptatie, met name door het bieden van ruimte langs de beken voor het vasthouden van water.

Reactie

Met de regionale structuurvisie zetten wij de koers uit voor de toekomst. Wij kiezen voor een aantal speerpunten en spelen in op de te verwachten ontwikkelingen. In de zienswijze wordt een aantal belangrijke aspecten, zoals krimp benoemd. Die komen aan de orde bij de verdere uitwerking van de structuurvisie die in de loop van dit jaar wordt gestart.

Met het 'ja, mits'-beleid stimuleren wij ontwikkelingen die bijdragen aan de sociaal economische structuur van de regio. Bij het beoordelen van ontwikkelingen is versterking van het landschap een belangrijk criterium.

Wij kiezen voor energietransitie naar duurzame energie. Stoken op streekhout zou daar goed in kunnen passen. Dat kan inderdaad bijdragen aan versterking van het landschap. De ruimtelijke gevolgen hiervan spelen met name op lokale schaal. Wij kiezen niet voor een speerpunt 'grootschalige teelt van energiegewassen' vanwege de ruimtelijke gevolgen daarvan op regionale schaal. Dat neemt niet weg dat ook grootschalige teelt van energiegewassen op sommige plaatsen goed mogelijk kan zijn. Dat is echter een lokale afweging. Dat aspect komt bij de uitwerking van de regionale structuurvisie verder aan de orde.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

8. Stichting milieuwerkgroep 'De Oude IJsselstreek'.

Samenvatting

Getwijfeld wordt aan de regionale samenwerking. De natuur en milieuorganisaties worden nergens bij betrokken. Een betere inbedding in het democratisch proces is noodzakelijk.

Er wordt te weinig rekening gehouden met de krimp van de beroepsbevolking. Dit leidt tot een verkeerd beeld van de gewenste verkeersstructuur.

In de uitwerking ontbreekt het kiezen voor het kleinschalig landschap. Ecologische verbindingzones worden bijvoorbeeld nergens genoemd.

Het bieden van ruimte voor sterlocaties in verwevingsgebieden is discutabel en niet in het algemeen belang.

Biogasinstallaties zijn niet per definitie duurzaam, doordat veel transportbewegingen nodig zijn. De infrastructuur is hierop niet berekend.

De Stichting heeft bezwaar tegen enkele voorgestelde verbeteringen voor interne ontsluitingen. Dat geldt ook voor de in bijlage 3 genoemde clusters infrastructurele maatregelen.

Reactie

Wij vinden het proces voor deze regionale structuurvisie een goed voorbeeld van samenwerking tussen de gemeenten. Daarbij is het maatschappelijk middenveld betrokken geweest en heeft inbreng kunnen leveren tijdens een informatiemiddag (workshops) in september 2011. Ook natuur en milieuorganisaties waren daarvoor uitgenodigd. Het democratisch proces is gelegitimeerd doordat de acht gemeentebesturen de regionale structuurvisie vaststellen. Een ieder kan zijn of haar inbreng leveren via dit vaststellingsproces.

De regionale structuurvisie agendeert het onderwerp krimp, en vooral ook ontgroening en vergrijzing. In de structuurvisie is opgenomen dat daarover een uitwerking zal plaatsvinden. Daarbij komt in beeld hoe op deze ontwikkeling ingespeeld kan worden. De gewenste verkeersstructuur op regionale schaal volgt uit het rapport "Achterhoek op weg" in deze rapportage is rekening gehouden met de ontwikkelingen binnen de Achterhoek en de aangrenzende gebieden/regio's. Aanpassen van de verkeersstructuur is niet aan de orde.

De structuurvisie bevat een aantal regionale speerpunten om in te spelen op de te verwachten ontwikkelingen. Het doel van de structuurvisie is niet het herhalen van beleid dat elders is vastgelegd. De ecologische verbindingzones zijn al vastgelegd in Nationaal beleid en de provinciale structuurvisie.

De landbouw is belangrijk in de Achterhoek. De visie gaat uit van het benutten van goede ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische bedrijven. Die liggen in sommige gevallen ook buiten de landbouwontwikkelingsgebieden. Zie ook onze reactie op nummer 10.

De stelling dat transportbewegingen belangrijk zijn bij het beoordelen van (de locatie van) een biogasinstallatie wordt onderschreven. Dit is in lijn met het provinciale beleid hiervoor.

Voor het goed kunnen functioneren van de Achterhoek als een modern dorpen netwerk is een goede interne ontsluiting van belang. In de structuurvisie hebben wij maatregelen uit de eerder in regionaal verband gemaakte nota 'Achterhoek op weg!' opgenomen. Bij de uitwerking van de structuurvisie zal blijken in hoeverre de genoemde maatregelen noodzakelijk zijn en of die maatregelen voldoende zijn. Daarbij betrekken wij ook de te verwachten bevolkingsontwikkeling.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

9. Stichting Leefbaar Halle Heide

Samenvatting

De stichting brengt de strekking van de in het kader van het ontwerp-bestemmingsplan LOG Halle Heide bij de gemeenteraad van Bronckhorst naar voren gebrachte zienswijze onder de aandacht.

Bewoners zijn opgegroeid in harmonie met de agrarische sector, dragen de sector een warm hart toe en zijn zich er van bewust dat we niet zonder kunnen. De komst van het landbouwontwikkelingsgebied kan evenwel tot verstoorde verhoudingen (bijvoorbeeld tussen de

bewoners) leiden. De Stichting wil het leefklimaat optimaal houden en de noodzakelijke ruimte bieden aan de in het gebied gevestigde melkveebedrijven.

Reactie

Wij blijven in gesprek met de provincie over de mogelijkheden voor de intensieve veehouderij op hervestigings- c.q. sterlocaties in het verwevingsgebied, dus buiten een aangewezen LOG. De regionale structuurvisie verzet zich daar op voorhand niet tegen.

Wij moeten rekening houden met Rijks- en provinciale wetten en plannen. In zoverre kan deze visie het in het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers aangewezen LOG Halle Heide niet terzijde stellen.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

10. LTO Noord

Samenvatting

LTO Noord onderschrijft op de hoofdlijnen de visie. De visie geeft voor de toekomst een goede en realistische doorkijk. Het beschikbare landbouwareaal is voor de voedselproductie noodzakelijk en gebruiksproblemen ten aanzien van het agrarisch productiegebied zullen zich niet voordoen. Wel is en blijft een goede verkaveling van belang.

De schaalvergroting in de landbouw zal doorgaan. Daarbij zullen aspecten als landschappelijke inpassing en vormgeving van belang zijn.

Een onderscheid tussen landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden is niet langer noodzakelijk en dient ook beleidsmatig te worden vertaald.

Duurzame energie is van belang. In paragraaf 4.3 wordt te weinig uitleg gegeven over de visie voor de landbouw in de komende jaren. De kern van de problematiek is met name de voortdurende aandacht voor de goede verkaveling en een goed beleid voor vrijkomende bebouwing. Gepleit wordt voor herstructurering van het agrarisch bedrijfsterrein op lokaal niveau.

Reactie

De structuurvisie bevat een aantal regionale speerpunten om in te spelen op de te verwachten ontwikkelingen. Een van die ontwikkelingen is de verandering die plaatsvindt in de agrarische sector. Die sector is de belangrijkste drager van het landelijk gebied. Wij pleiten voor het benutten van goede ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische bedrijven. Die kunnen in sommige gevallen ook buiten de landbouwontwikkelingsgebieden liggen. Ook wij pleiten voor verdergaande ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische bedrijven in de verwevingsgebieden. Zeker nu het aantal "blijvers" in de agrarische sector in absolute aantallen beperkt is. Wij zien meer in een spreiding van een beperkt aantal bedrijven over een groter gebied (te weten verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden), dan een clustering in een beperkt gebied (alleen landbouwontwikkelingsgebied). Wij zijn echter gehouden aan het vigerende reconstructieplan dat onderscheid maakt tussen landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden.

Wij zien ook het belang van een goede verkaveling van de agrarische gronden. Naar ons oordeel dient dit daarbij wel oog te zijn/blijven voor het karakteristieke Achterhoekse coulisselandschap, zonder dat dit uitmondt in een krampachtige houding ten aanzien van het landschap. Het streven naar een win-win-situatie staat voorop.

De problematiek rond de vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing blijft een punt van zorg. Het blijkt in de praktijk moeilijk om daarvoor geschikte hergebruiksfuncties te vinden. Ons inziens vormt het beleid daarbij geen beperking. Wij zijn graag bereid samen met LTO andere

mogelijkheden hiervoor te onderzoeken.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

11. Comité geen windmolens Corle en Miste (Winterswijk)

Samenvatting

Het begrip 'duurzame energie' moet niet gebruikt worden om ontwikkelingen mogelijk te maken die het Achterhoekse landschap sterk aantasten.

Door het plaatsen van windmolens in Corle (Winterswijk) wordt het waardevolle cultuurlandschap bedorven en is er sprake van horizonvervuiling.

De bezorgdheid wordt uitgesproken over de effecten van windmolens, zoals geluidsoverlast en slagschaduw. Het gevolg is dat de waarde van woningen in de omgeving afneemt, evenals het woongenot. In ieder geval zou een straal van 2 kilometer in acht moeten worden genomen.

Omdat de windmolens tot op 20 kilometer zichtbaar zullen zijn, zal het hele Nationaal Landschap Winterswijk hieronder lijden.

De windmolens zijn zeer schadelijk voor het toerisme, waar dit gebied het juist voor een groot deel van moet hebben.

In het kader van duurzame energie wordt de voorkeur gegeven aan zonne-energie en 'stoken op streekhout' (snoeihout van houtwallen en bosjes).

Reactie

Duurzame energie is één van de speerpunten van de regionale structuurvisie. De focus ligt bij zonne-energie en biogas. Deze vormen van energie lijken de meeste kans van slagen te hebben in de Achterhoek. Dit wil niet zeggen dat er geen plek is voor windenergie in de Achterhoek. Er is zelfs reeds een windpark, te weten Hagenwind te Aalten, gerealiseerd.

We gaan in dit geval uit van de ja, mits-benadering (ook binnen het Nationaal Landschap). Een ontwikkeling is mogelijk, mits op een goede wijze rekening gehouden wordt met de aanwezige landschappelijke kwaliteiten. Bij een verdere planuitwerking zal hier aandacht aan besteed moeten worden.

Voor het plaatsen van windmolens is sectorale wetgeving van toepassing (geluid, slagschaduw, etc). Die regelgeving is leidend bij de verdere planuitwerking. Zie ook onze reactie bij nummer 6.

De Regionale Structuurvisie Achterhoek faciliteert, naast toerisme, ook de ontwikkeling van andere economische sectoren, waaronder duurzame energie. Uitgangspunt is de 'ja, mits' benadering. Behoud en ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteiten staan hierbij centraal.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

12. de heer J.H.R. Jilsing, mede ondertekend namens de Stichting Tegenwind(molens) Netterden.

Samenvatting:

Onder de noemer algemeen wordt gesteld dat de algemene formuleringen in de visie, met als belangrijk voorbeeld aangeduid het begrip leefbaarheid, het voor de burger onmogelijk maken de ontwerp-visie op juistheid, begrip en waarde te schatten en daarom duidelijk gedefinieerd dienen te worden. Daarnaast wordt vermelding gemist van de rechtsbescherming en van een overzicht van alle relevante bestaande wetgeving en vigerende beleidskaders en structuurvisies.

Onder de noemer specifiek, wordt als zienswijze naar voren gebracht dat in de ontwerp-visie ten onrechte melding wordt gemaakt van de in de gemeente Oude IJsselstreek in voorbereiding zijnde verdere ontwikkeling van windenergie, aangezien deze nog in de MER fase verkeert en de bestemmingswijziging dus nog niet is goedgekeurd. Daarnaast wordt gepleit voor het opnemen van afstandsnormen voor windparken onderling, tot een woongemeenschap, tot gemeente- en landsgrenzen en voor begrenzing van zoekzones.

Reactie: De structuurvisie bevat een aantal regionale speerpunten om in te spelen op de te verwachten ontwikkelingen. Het doel van de structuurvisie is niet het herhalen van beleid dat elders is vastgelegd.

De ontwerp-visie geeft geen locaties aan voor de realisering van windenergie en er is dan ook uit dien hoofde geen grondslag voor het opnemen van afstandsnormen en/of begrenzing van zoekzones.

Conclusie:

Op basis hiervan geeft de zienswijze geen aanleiding tot het overnemen van de voorgestelde aanpassingen en aanvullingen.

13. VNO/NCW Midden

Samenvatting.

Er wordt meer aandacht voor bedrijven en ondernemerschap gevraagd, met name ter behoud van de industrie in de Achterhoek en de daarbij behorende werkgelegenheid. Er dient voor alle categorieën bedrijven fysieke en milieuruimte te worden geboden. Er wordt gevraagd zo min mogelijk belemmeringen voor de bedrijfsvoering van niet-agrarische bedrijven in het buitengebied op te leggen. Er dient ruimte te zijn voor de ontwikkeling van de recreatiesector in de EHS. Een goede infrastructuur voor de Achterhoek is van belang. Men wil een volwaardige gesprekspartner zijn, onder meer in het kader van de Agenda Achterhoek 2020.

Reactie

In het kader van het Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB) zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van bedrijfsterreinen in de komende periode in de verschillende gemeenten. Daarbij is het ook mogelijk de verschillende soorten categorieën bedrijven te faciliteren. De bedrijven in de hoogste milieucategorieën horen op de regionale bedrijventerreinen thuis. Deze visie tornt niet aan deze afspraken. Het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor de individuele bedrijven in het buitengebied, zowel de niet-agrarische als de recreatieve, is met name een zaak van de individuele gemeenten, waarbij de plaatselijke factoren worden gewogen.

Een goede bereikbaarheid en infrastructuur voor de Achterhoek is essentieel. Waar mogelijk zetten wij daarop in. Ook deze visie geeft daarvoor duidelijk handvatten.

Het spreekt voor zich dat de inbreng van de VNO-NCW wordt gewaardeerd. Voor een evenwichtige besluitvorming is deze onmisbaar.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

14. Waterschap Rijn en IJssel

Samenvatting

Het waterschap wil een actieve inbreng leveren in het traject van verdere vormgeving en uitwerking van de visie, met name vanuit de invalshoek 'water'. Het waterschap is reeds betrokken bij het proces Achterhoek 2020, teneinde vanuit het waterbelang een bindende factor te zijn tussen de verschillende processen en partijen.

Reactie.

Het thema 'water' maakt onderdeel uit van de regionale structuurvisie. In het kader van klimaatadaptie is water een sturend element. Het waterschap is voor ons een belangrijke partner bij de op handen zijnde processen en projecten. De aangegeven bindende functie wordt zeer gewaardeerd.

Conclusie

De ingediende zienswijze leidt niet tot aanpassing van de regionale structuurvisie Achterhoek.

Doetinchem, 1 maart 2012.

Het portefeuillehoudersoverleg ROV Achterhoek,

T.M.M. Kok, voorzitter.

J.Ditzel, secretaris.

Bijlage:

Resultaten bijeenkomst/workshops 21 september 2011.

Korte weergave reacties / uitkomsten workshops:

Workshop economie bouw en landbouw

1. Geef meer aandacht aan de bestaande bouw (incl. particulier eigendom); benoem dit nadrukkelijker in het document. Regie vanuit de overheid ten aanzien van dit onderwerp is noodzakelijk voor een goed functionerende woningmarkt.
2. Regie vanuit de overheid ten aanzien van het aantal hectares bedrijventerreinen is noodzakelijk. Dit om te voorkomen dat ongebreideld nieuwe bedrijventerreinen ontstaan. Dit kan ten koste gaan van de ruimtelijke kwaliteit. Het gaat in deze discussie niet alleen om het aantal hectares aan te leggen bedrijventerreinen, maar de term bedrijvigheid dient centraal te staan. Revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en parkmanagement zijn in dit verband bouwstenen om deze bedrijvigheid verder te ontwikkelen.
3. De Achterhoek staat op de tweede plaats als het gaat om de aanvraag van octrooien. Koester deze informatie en gebruik dit voor een verdere ontplooiing van de economische situatie in de Achterhoek.
4. Ga ten aanzien van de landbouw ook uit van het ja, mits principe. Het beleid omtrent LOG-gebieden wordt hiermee losgelaten. Gemeenten zijn in staat om zelf deze afweging te maken. De kwaliteiten van het landschap zijn hierin leidend.
5. De externe relaties zijn nog onvoldoende op de kaart afgebeeld. De omliggende gebieden zijn nog 'een witte vlek', terwijl de Achterhoek helemaal ingekleurd is.
6. Maak er een echte structuurvisie van; de wet biedt immers die mogelijkheid.
7. Het landschap is de drager van het gebied. Het kaartbeeld dient beter aan te sluiten op de kwaliteiten van het gebied, waaronder het natuurnetwerk, het cultureel erfgoed.
8. Het maken van een visie gaat moeizaam. Economische en demografische ontwikkelingen zijn complexe zaken.
9. Probeer de visie wat concreter te maken.
10. Het dorpenlandschap is op zich een aansprekend beeld; de kracht van alle dorpen is ook de verscheidenheid in een eenheid. Benoem de verschillen. Veranderingen in de regio dienen door deze visie te worden geacommodeerd.
11. De paragraaf "water" moet meer manifest in de visie worden opgenomen, zoals de visie voor de Oude IJssel. Er dient ook aandacht te zijn voor de infiltratie van het hemelwater. Water is een sturend element. Het heeft een economische, recreatieve en landschappelijke functie.
12. Mogelijk moeten er nog minder dan de in de regio afgesproken 5.900 woningen worden gebouwd. De bestaande woningvoorraad dient een speerpunt van beleid te zijn. Daarop dient strakker te worden gestuurd. Veel van die woningen zijn niet met de beste materialen gebouwd. Dit houdt het risico in zich dat de woning en de omgeving verloederen.
Er moet meer worden gefocust op de "vervangingsmarkt" dan op de groeimarkt. Het is verstandig, daar waar zich kansen aandienen, woningen uit de markt te halen. 75 tot 80% van de woningen in deze regio is in handen van particulieren; sommige woningen kunnen zelfs aan de staatstenen niet worden verkocht, hoewel de bewoners/eigenaren fysiek aan een verhuizing toe zijn.
13. De regio dient de regie te voeren op de plek waar gebouwd gaat worden in de toekomst. De voorkeur gaat uit naar het versterken van de kern van een dorp. Er dient met name te worden geïnvesteerd in de wat grotere kernen. Er dient verder goed te worden gekeken welk soort woningen nog aan de voorraad dient te worden toegevoegd.

14. De maakbaarheid van de regio is een punt; het is de vraag of het wel de goede kant opgaat. De vraag blijft op welke wijze de marktwerking en de regie kunnen worden gecombineerd.
15. Ten aanzien van bedrijfsterreinen worden op dit moment of zijn recent reeds afspraken gemaakt. Gemeenten nemen het verlies. Het is de vraag hoeveel hectares nog nodig zijn. Met name de revitalisering dient te worden opgepakt en de SER-ladder is een waardevol instrument. Niet ieder bedrijfsterrein behoeft te worden gerealiseerd, soms kan met transformatie worden volstaan.
16. De Achterhoek dient beter te worden gepromoot om "het werken en wonen". Het gebeurt nu nog te ingetogen, maar men moet daarbij de nuchterheid niet uit het oog verliezen.
17. De IT en dienstensector dient te worden ontwikkeld met behulp van het glasvezelnetwerk.
18. De ondernemers willen investeren in o.a. revitalisering, maar het moet wel samen (dus met de overheid) gebeuren. Koester de bedrijven, die nog in de regio werkzaam zijn. Ten aanzien van de afgifte van octrooien neemt deze regio zelfs een tweede plaats in! Dit zegt iets over het innovatieve karakter.
19. Leg een duidelijke relatie met burens. Europa ligt rondom de Achterhoek! Er zijn veel aanknopingspunten met de burens, zowel economisch als demografisch. Het onderscheid moet ook worden benadrukt: sommige zaken doe je zelf (onderscheidend) en sommige zaken doe je samen (krachtiger). Kijk met name naar internationale kansen!
20. Ten aanzien van de landbouw worden twee majeure ontwikkelingen gezien:
 - a. de schaalvergroting gaat door (en daardoor komt ook een groot aantal gebouwen van de stoppende agrariër vrij);
 - b. de gronden komen niet vrij en blijven noodzakelijk voor en blijven in gebruik bij de landbouw.
 Het gaat in deze regio met name om grootschalig boeren in een kleinschalig landschap.
 De maatvoering is een zaak van het gebied. Daarop dient de regie te worden gevoerd.
21. Probeerde opdrachten concreter te maken. Op die wijze kun je proberen er samen uit te komen.
22. Is een demografische effectrapportage een optie voor deze visie?

Workshop Sociaal-maatschappelijk

1. Algemeen: Maak de visie concreter/spreek elkaar aan op concrete afspraken. Stuk lijkt nu van compromissen aan elkaar te hangen. Zorg voor een robuuste, toekomstbestendige structuurvisie
2. Voorzieningen: Niet in elk dorp is er ruimte voor bedrijven, scholen voorzieningen etc. Afstemming is dus vereist. Dealen en delen: Hier het zwembad, daar de school. Samenhang maakt acceptatie makkelijker. Kijk naar de schaal van de Achterhoek. Hoeveel zwembaden, maneges etc. heb je dan nodig?. Wat zijn handige concepten? Bibliotheek mag ook bibliobus worden. Kijk vooral ook over de (lands)grens.
Voorbeeld: er was een initiatief in Aalten. Wij doen het zwembad dicht, en investeren in het zwembad in Winterswijk. Dat is ook goed te gebruiken voor onze inwoners en het is goedkoper. Het voorstel heeft het bij de gemeenteraad niet gered.
 Wat is de kritische massa voor een voorziening en hoe ziet die er over pakweg 50 jaar uit?. Handel als ware er één gemeente Achterhoek. Volg bij voorzieningen eenzelfde proces als bij de woonvisie. Betrek wel de DBO's er bij!. Procesarchitectuur voor een dergelijk proces is moeilijk. Frustratie voorkomen als er een besluit à la Aalten/Winterswijk komt. Werk bij Lager Onderwijs toe naar een visie op sluiten basisscholen. Beperk het daar evenwel niet toe, maar zet het breder aan, dus alle voorzieningen. Ook bij sport kan er veel meer via zelfwerkzaamheid gerealiseerd worden.

3. Digitale infrastructuur: Verglazing is wezenlijk. Nu kernen wel en Bgb niet. Ook wezenlijk voor zorg op afstand!
4. Zorg: Ziekenhuizen kijken naar een markt van 300.000 inwoners.. Zorggebied vanuit Doetinchem en Winterswijk bedienen en op onderdelen de regio in (dialysepoli b.v.). Blijven komende 20 jaar nog wel op 2 locaties. (Boekwaarde). Wel uitwisseling van specialismen. Groei naar één organisatie is wel een perspectief. Betekent evenwel nog geen één locatie. Bij zorg zullen we veel meer moeten gaan denken vanuit netwerken. Niet alleen kijken naar de ziekenhuizen. Maar bijvoorbeeld ook de huisartsen daarbij betrekken voor ziekenhuisvervangende zorg aan huis. Zorgverzekeraars krijgen steeds meer macht. Mogelijkheden zoeken voor een samenwerkingsverband om zo een vuist te maken naar verzekeraars. Gemiddelde opnameduur is terug van 10 dg naar 4,8. Dubbele aantal patiënten mogelijk dus. Een netwerk biedt kansen. Voor ingrepen moet je naar het ziekenhuis. Daarna zo snel als mogelijk naar een low-care locatie. Daar kun je op afstand de patiënt monitoren. Dankzij ICT. En dankzij het huisartsennetwerk. Bereikbaarheid is heel belangrijk. De regio kent veel buitengebied. Zorg op afstand. Revalidatie met aanwijzing/sturen op afstand. Ook: Innovatie in de zorg, zodat je minder handen nodig hebt, als tegenhanger van de dalende beroepsbevolking.
5. Zorgondersteuning: Jongeren nodig om ouderen te ondersteunen, al is het maar voor de boodschappen. Probeer jongeren hier te houden. Hogeschool voor zorg binnenhalen? Eigen verantwoordelijkheid/mantelzorg. Aantrekkelijk zijn voor jongeren: werkgelegenheid, onderwijs en zorg. Toerisme verder ontwikkelen. OV: Rendement van b.v. de spoorlijn is niet het wezenlijke, daar kijken anderen wel naar. Belangrijker is de maatschappelijke betekenis/ het effect voor jongeren. Cirkels kunnen completeren, dus ook grensgebied er bij betrekken.
6. Kleine kernen. Visie nodig, ook op de langere termijn. Laat je 't uitsterven of zorg je dat t levensvatbaar blijft? Wat is levensvatbaar? Kijk naar de dorpsvisies. Zorg voor een demografische effectrapportage (DER) op Achterhoekniveau en gebruik die voor het maken van keuzes (onderwijs, sport, zorg, woningbouw etc.). Provincie heeft de gegevens hiervoor beschikbaar -> HL). Jongeren willen er wel wonen maar vinden vaak geen plek. Behoeft die er is ondersteunen (v.b Meddo: CO – 13 woningen). Elke kern twintig woningen er bij, dat werkt niet. Diversiteit tussen kernen. Elke kern is anders. Inspelen op de lokale energie, dus de samenhang en verschillen in beeld brengen. Dorpsvisies vaak veel van hetzelfde.
7. One for all, all for one: Eén Achterhoek of acht deelgebieden?
8. Woningmarkt: Zit op slot. Zit wel een verhaal achter. Er is een probleem, namelijk de grote investeringsopgave. En we vinden hiervoor geen oplossing. In de particuliere woningmarkt zit kapitaal. Dat zou benut kunnen worden. Maar dat lukt niet, als de mensen niet naar een andere woning kunnen verhuizen. Er is wel inzicht in de problematiek (wat is potentieel geschikt temaken in de bestaande voorrad bv.). Dit moet in samenhang en regionaal worden opgepakt. De provincie hebben we dan zo mee.

Workshop Landelijk gebied, groen en toerisme

1. Status: wat is de status tussen van deze RSV ? Maak de zaak 'smart'. Maak er een SV van. SV is een document dat de vaststellers zelf bindt. Kies voor een zonering, maak keuzes (Is wel lastig voor 8 gemeenten). Reactie: Deze SV moet je op de nieuwe manier lezen, dus meer visie en minder structuur. Van sturen in verleden naar begeleiden nu. Meer projectmatig de uitwerking benaderen. Meer flexibiliteit nodig, integraal werken, "overtuigingskracht " nodig. In een transitiegebied als de Achterhoek moet je steeds vernieuwen. Weet wel waar je het over hebt, doe behoefte onderzoek markt (wonen), of de markt er nog op zit te wachten. Er worden in RSV wel keuzes gemaakt! Voorbeelden:

- keuzes met betrekking tot bereikbaarheid
 - keuzes met betrekking tot bedrijven: 2xRBT
 - in buitengebied 70 – 75 % nu agrarisch bestemd. Keuze is zo houden.
- RSV geeft dus randvoorwaarden.

2. Landschappelijke kwaliteit: Keuze moet zijn: ja, mits benadering MET landschappelijke kwaliteitsverbetering. Dus er mag meer maar je voegt ook iets toe aan de kwaliteit. De landbouw als “aardbolstoffeerder” en “agrarisch medegebruik”.

3. Thema “gezond genieten”: slow food beweging is enorm in opkomst. Enorme potentie, ook interesse door boeren. Daarnaast streekproducten en vrijetijdseconomie, koppeling met toerisme.

4. Thema “gastvrijheid”: begrip “gastvrijheid in de Achterhoek” introduceren. Gastvrijheid geldt ook voor je eigen inwoners, gaat niet alleen over gasten. Trots zijn op je gebied en prettig wonen. Daar begint je gastvrijheid.

5. Structuurvisie nieuwe stijl: minder leiden en meer begeleiden.

6. Veranderend platteland: Wat te doen met leegkomende stallen die niet meer gebruikt worden: sloopregeling? Niet alleen saneren ook investeren. Knoopperven. Boerderijsplitsing. Er is onderzoek van KvK naar functieverandering gehouden. Er zijn maar weinig initiatieven en die passen vaak niet in regelgeving. Nog goed bekijken, met maatwerk gaat vaak wel. Laat niet alles toe maar zoek breder. Denk ook aan kwaliteit toevoegen.

7. Bevolkingssamenstelling: Achterhoek heeft een eenzijdige bevolkingssamenstelling, dit verbreden? Wat is er op tegen als kernen leeglopen en buitengebied meer mensen krijgt? 30-ers met kleine kinderen willen hier wonen! “opvoeden in de Achterhoek”. In Berlijn is de situatie omgekeerd: juist mensen tot 35 jr wonen daar maar trekken dan weg naar platteland. Dit zou in Achterhoek ook kunnen. Marketing. Concept van 3 dagen wonen in de Randstad, 3 dagen Achterhoek: makelaars aan elkaar koppelen.

8. Glasvezel belangrijk!

9. Kwaliteit buitengebied: wie gaat straks ons buitengebied onderhouden? Agrarisch natuurbeheer. Samenwerken, veel kleiner maken één grote. Probleem nu is de financiering. Leg meer verantwoordelijkheid (en dus ook subsidie) bij de eigenaar van panden en grond etc. Ook de grotere agrariërs zelf willen net als in het verleden in de toekomst landschap onderhouden. Landschap moet (ook) van de boer blijven. Natuur en klimaat: agendavormend. Vraag: hoe beoordelen we de positie van water? RSV zegt vooral: benoem je kansen.

10. Bereikbaarheid: doortrekken A15 heel belangrijk! Vraag: Bereikbaarheid van de Achterhoek prevaleert boven bereikbaarheid binnen de Achterhoek??? Hoe internationaal moet de Achterhoek zijn? De directe relatie met Duitsland is uniek, deze hebben andere regio's niet! Voor het eerst worden in de RSV internationale kansen benoemd, dit uitwerken.

11. Wijzigingsvoorstellen:

Wijzigingsvoorstel 1 : Gebruik thema water -> daaronder valt dan oa ook Oude IJsselzone / ook Berkel. Ook in verband met klimaat.

Wijzigingsvoorstel 2: ga voor de internationale kansen! Netwerken in beeld brengen waar je deel van wil uit maken:

1. internationaal
2. bedrijvigheid
3. natuur en landschap en toerisme

4. wonen/gezinnen Randstad
5. Infra